

Przestrzenie przekładu

NR 3518

Przestrzenie przekładu

pod redakcją
Jolanty Lubochy-Kruglik i Oksany Małysy

Redaktor serii: Językoznawstwo Słowiańskie
Henryk Fontański

Recenzent
Anna Bednarczyk

Spis treści

Od redaktorów	9
-------------------------	---

Zagadnienia ogólne

Jolanta Lubocha-Kruglik Co nam przeszkadza w tłumaczeniu, czyli jeszcze o barierach w przekładzie	13
Anna Fimiak-Chwiłkowska Tłumacz w roli twórcy, twórca w roli tłumacza	31
Anna Paszkowska-Wilk Cenzura a przekład	39
Ilona Delekta (Nie)poprawność polityczna w nauczaniu tłumaczenia (konfrontacja angielsko- -polska)	47

Problemy przekładu artystycznego

Оксана Малыса Карнавальний мир детективов Бориса Акунина в польских переводах	61
Grzegorz Gwóźdź, Piotr Mamet, Elżbieta Pawlikowska-Asendrych, Beata Rusek, Andrzej Skwara, Małgorzata Gola-Brydniak Tłumaczenia tytułów filmów z Jamesem Bondem na język francuski, niemiecki i polski	73
Katarzyna Sadowska-Dobrowolska Śladami kultury i obyczaju – o aluzji socjo-kulturowej w przekładzie	89

Кирилл Чекалов Русские переводы прозы графини де Сегюр: стратегии адаптации	105
Анастасия Уржа Прагматика <i>praesens historicum</i> в русском художественном переводе	117
Maja Kosioł Obraz młodości w rosyjskim przekładzie „Pornografii” Witolda Gombrowicza	127
Magdalena Mitura Tłumacz jako mediator trzeciej kultury. Ksenizmy we francuskim przekładzie „Po wyzwoleniu... (1944–1956)” Barbary Skargi	139
Monika Gawlak Tłumacz wobec historii – elementy kulturowe w przekładzie powieści Draga Jančara pt. „Widziałem ją tej nocy”	149

Problemy przekładu specjalistycznego

Ewa Białek Z problemów opisu słownictwa specjalistycznego: „Dyplomacja i polityka. Rosyjsko-polska sonda słownikowa”	163
Teresa Zobek W poszukiwaniu rosyjskich odpowiedników przekładowych polskich terminów cywilnoprawnych z zakresu orzeczeń w postępowaniu cywilnym	177
Anna Podstawska Odpisy aktów stanu cywilnego w polsko-rosyjskiej konfrontacji przekładowej	189
Dariusz Gancarz Rodzaje kontartypów w polskim prawie karnym i propozycje ich przekładu na język polski	201
Józef Kuffel Translacja tekstu religijnego – przekaz doświadczenia duchowego. Twórczość przekładowa świętych Niła Sorskiego i Paisjusza Wieliczковского	209
Ludmila Lambeinová Rola paratektu w czeskim oraz angielskim przekładzie A. Paczkowskiego „Pół wieku dziejów Polski”	223
Jūlija Rastorgujeva Метод естественной критической обучающей среды как средство повышения качества подготовки переводчика	233

Tłumacze i ich przekłady

Тадеуш Боруцки Асар Исаевич Эппель (1935–2012). Слово о писателе и переводчике	245
Barbara Brzezicka Tadeusz Boy-Żeleński jako tłumacz filozofii	255

Od redaktorów

Prezentowana monografia poświęcona jest w całości zagadnieniom przekładu. Zawarte w niej prace są wyrazem refleksji naukowej nad problemami powiązań między językiem a kulturą, nad zjawiskiem transferu międzykulturowego, nad funkcjonowaniem i recepcją tekstów tłumaczonych. Zaprezentowane tu wyniki badań uwzględniają różne podejścia metodologiczne i ideowe.

Jedną z koncepcji powstania tego tomu jest konfrontacja różnych metod językoznawczych i literaturoznawczych, z których jednak każda ukierunkowana jest na opis i wzbogacenie badań nad przekładem. Tom kierowany jest zarówno do teoretyków, jak też praktyków przekładu i innych osób zainteresowanych tą dziedziną wiedzy.

Teksty zostały podzielone na cztery grupy. W pierwszej z nich omówiono zagadnienia ogólne, takie jak problem barier językowych i kulturowych, relacja między cenzurą a przekładem, kwestia (nie)poprawności politycznej i jej implikacje dla przekładu.

Część druga zawiera teksty, które prezentują zagadnienia szczegółowe z zakresu przekładu artystycznego na przykładzie różnych par języków z uwzględnieniem aspektów kulturowych. Nie wszystkie omawiane tu aspekty prezentują nowe treści, każdy z nich jednak pozwala na uchwycenie nowych aspektów problemu.

W części trzeciej znalazły się teksty omawiające problemy tłumaczenia tekstów specjalistycznych. Przynoszą one wiele rozwiązań praktycznych, co może szczególnie zainteresować nie tylko tłumaczy, ale też adeptów tej sztuki.

Zaledwie dwa teksty znalazły się w części czwartej – *Tłumacze i ich przekłady*. Biorąc jednak pod uwagę współczesne podejście do pracy tłumacza, przy którym jest on traktowany jako twórca i mediator między dwiema kulturami, temat ten wydaje się na tyle istotny, że uznałyśmy za konieczne wyodrębnić go w oddzielną część tomu.

Interdyscyplinarność dyskusji, której wyniki przedstawiamy w monografii, pokazuje, jak ważna jest współpraca między badaczami reprezentującymi nie tylko różne języki, ale też różne obszary zainteresowań. Takie podejście pozwoliło na uchwycenie charakterystycznej dla przekładoznawstwa wieloaspektowości i różnorodności tematycznej, a także na nakreślenie kierunków jego rozwoju.

Jolanta Lubocha-Kruglik
Oksana Małysa

Redaktorzy: Dymitry Kliabanau, Michał Noszczyk

Projekt okładki: Anna Paszkowska-Wilk

Korektor: Gabriela Wilk

Łamanie: Alicja Załęcka

Copyright © 2016 by
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
Wszelkie prawa zastrzeżone

ISSN 0208-6336

ISBN 978-83-226-3039-6

(wersja drukowana)

ISBN 978-83-226-3040-2

(wersja elektroniczna)

Wydawca
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice
www.wydawnictwo.us.edu.pl
e-mail: wydawnictwo.us.edu.pl

Wydanie I. Ark. druk. 16,75. Ark. wyd. 16,5. Papier
offset. III kl., 90 g Cena 32 zł (+ VAT)

Druk i oprawa:
„TOTEM.COM.PL Sp. z o.o.” Sp.K.
ul. Jacewska 89, 88-100 Inowrocław